Poštnina plačana v gotovini

Sped. in abbon. postale - II Gruppo 70 %

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83-177
PODUREDNIŠTVO:
34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - Tel. 414646

Polletna naročnina . . . . . L 2.000
Letna naročnina . . . . . L 4.000
Letna inozemstvo . . . . . L 5.000
Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XXVI. - Štev. 11 (1293) | Gorica - četrtek, 14. marca 1974 - Trst | Posamezna številka L 100

Svetoletna sprava

»Vse pa je od Boga, ki nas je po Kristusu s seboj spravil in nam dal službo sprave; zakaj Bog je hotel svet s seboj spraviti v Kristusu s tem, da jim njih grehov ni prisojal in da je med nami ustanovil nauk sprave. Za Kristusa smo torej poslani, kakor da Bog opominja po nas. Prosimo v imenu Kristusa: Spravite se z Bogom.« Tako se glasi eden najizrazitejših tekstov sv. Pavla, ki govori o spravi.

BOŽJI DELEŽ

Sprava - odrešenje je najprej božje delo. Neskončno usmiljena ljubezen je nagnila Boga, da je hotel rešiti človeški rod iz brezna nesreče, v katerega ga je vrgel Adamov greh. Poslal je na svet svojega edinorojenega Sina, da bi se svet po njem zveličal. Kristus je to delo sprave izvršil predvsem v tem, da je iz pokorščine in ljubezni do Očeta trpel in umrl na križu. Po učlovečenju je postal drugi Adam ter je tako kot Glava človeškega rodu odkupil svet sužnosti hudega duha, greha in smrti, zadostil Očetu za žaljeno čast, ko je opral grehe vsega človeštva, vzpostavil prijateljstvo med nebom in zemljo ter v preobilni meri zaslužil vse milosti, potrebne za zveličanje vseh ljudi.

Kristusovo odrešenjsko delo je svojevrstno, skrivnostno; človeški duh ga ne more doumeti, še manj primerno izraziti. Kristus je zase zaslužil poveličanje imena in telesa, njegova duša pa je bila poveličana že z učlovečenjem.

ČLOVEKOV ODZIV

Po redni poti se človek spravi z Bogom po veri in svetem krstu. Ker se pri tem zakramentu izbriše izvirni greh in vsi osebni grehi, — kar se uresniči pri krstu odraslih, — ga naredi Sveti Duh deležnega božje sprave in tako posinovljenega božjega otroka, Kristusovega brata in dediča nebeškega kraljestva ter člana vidne Cerkve; zato je ta zakrament najpotrebnejši. Vsa ta sprememba, ki se izvrši v krščencu, je sicer skrivnostna, vendar pa realna in ne samo moralna, kakor je mislil Luter. S krstom smo postali nova stvar.

Ker je človek razumno in svobodno bitje in se zdravo razvit človek more posluževati teh sposobnosti, mora pri delu sprave ali opravičevanja sodelovati. Sodeluje pa tako, da veruje evangeliju in se spreobrne. Tako je zahteval že Kristus, za njim apostoli in njihovi nasledniki.

V ta namen je Bog ustanovil službo sprave. Ustanova za službo sprave je Cerkev. Kristusovi poslanci ali namestniki, ki v božjem in Kristusovem imenu vabijo in kličejo ljudi k spravi, so apostoli in njihovi pomočniki, za njimi pa nasledniki apostolov s svojimi pomočniki. To delo se vrši neprestano in se bo končalo šele ob koncu sveta. Med milostnimi časi sprave so tudi sveta leta in tako je letošnje leto.

SPRAVA Z BLIŽNJIM

Sprava z Bogom pa je povezana s spravo z ljudmi. Dokler človek v svojem srcu goji sovraštvo, jezo, odpor proti sobratu, se tudi z Bogom ne more spraviti. Zato je Kristus zahteval od darovalca, da se najprej spravi s svojim bratom. Za svojim Učiteljem naglaša njegov najljubši učenec sv. Janez: »Kdor namreč ne ljubi svojega brata, ki ga je videl, kako more ljubiti Boga, ki ga ni videl?«

Ker se sprava z Bogom pokaže v spravi z bližnjim, je geslo sedanjega svetega leta: sprava z Bogom in z ljudmi. Zelo bi si morali prizadevati, da bodo postali naši medsebojni odnosi vedno lepši in skladnejši. Razlike so sicer nujne, ker so različni božji darovi, različne službe in različna dela, a vse mora služiti istemu velikemu cilju — slavi božji in zveličanju ljudi.

POTREBA OBČESTVENEGA DUHA

Posebno pozornost bi morali vsi skupaj posvetiti v letošnjem svetem letu tudi gojitvi občestvenega duha po naših župnijskih skupnostih. Po krstu smo stopili v Cerkev, skrivnostno Kristusovo telo. Že družina je Cerkev v malem, še bolj pa župnija. Množica nas je »eno telo v Kristusu, posamezni pa med seboj udje«. Kakor je v telesu vsak ud povezan z drugimi, zato da jim pomaga, pa tudi od njih sprejema pomoč, tako bi moralo biti tudi med verniki. Vsak vernik naj bi čutil to povezanost z drugimi in odgovornost za druge.

Zadnji koncil je veliko govoril o občestvenem duhu, o vlogi vernikov v življenju Cerkve. Sv. oče nas vzpodbuja, naj se po župnijah osnujejo župnijski pastoralni sveti. Po njih naj bi izbrani verniki sodelovali z dušnimi pastirji za rast in napredek verskega življenja v fari. Ta stvar je nova, razmeroma težka ter predpostavlja globoko verne in za apostolat v skupnem delu sposobne vernike.

VEČ BI MORALI SODELOVATI S KRISTUSOM

Bog nas je poklical, da nadaljujemo Kristusovo odrešenjsko delo. Svobodno in prostovoljno se mu moramo priključiti in skrbeti, da bomo z njim in z bližnjim v miru živeli.

Če je danes ponekod ugled katoličanov padel in njihov vpliv oslabel, je to zato, ker božjo resnico z jezikom oznanjajo, z deli in življenjem pa jo zanikajo. Zato je zadnji koncil izrekel sledeče opozorilo: »To pri mnogih nastopajočo razklanost med vero, ki jo izpovedujemo, in njihovim vsakdanjim življenjem je treba smatrati med največje zablode našega časa. To sramoto, to pohujšanje so že v stari zavezi preroki silno grajali in še mnogo bolj ji je v novi zavezi Kristus sam grozil s hudimi kaznimi« (CS 43, 1). dr—jj

Brazilija potrebuje zunanjih misijonarjev

V Brazilijo je lani prišlo 95 novih misijonarjev, 211 misijonarjev pa sedaj čaka na privoljenje brazilske vlade za vstop. V Braziliji je v nekaterih škofijah veliko pomanjkanje duhovnikov. Za več stotisoč vernikov imajo nekateri škofje na razpolago komaj deset duhovnikov in nekaj desetin redovnic.

Preplah v Avstriji

(Od našega dunajskega dopisnika)

Generalmajor Jan Šejna je bil prvi tajnik češkoslovaške komunistične partije in obrambni minister v Pragi, po Dubčekovem padcu pa je prešel na Zahod z množico tajnih dokumentov. Sedaj jih razkriva v avstrijski reviji »Profil«. Tako so bili med drugim objavljeni načrti za pohod čet Varšavskega pakta na Avstrijo, katero bi v 24 urah zasedli po vsem njenem vzhodnem delu do same tromeje pod Beljakom.

NAČRTI ZA SOVJETSKO ZASEDBO

Avstrijska javnost je zaradi tega zmedena in tudi preplašena, saj je vsakomur jasno, da če so obstajali načrti za bliskoviti pohod pred letom 1968, morajo obstajati tudi danes, samo da so drugače zasnovani.

Kot izgovor za pohod na Avstrijo naj bi služile kršitve avstrijske državne pogodbe, za katerih dokumentacijo bi poskrbela sovjetska tajna služba KGB, začenši od leta 1956 dalje, ko so Avstrijci pomagali množicam beguncev iz Madžarske. Slike avstrijskih vozil, ki so prevažale madžarske begunce stran od meje, bi preprosto objavili v vzhodnoevropskem tisku, obenem zatrdili, da so prevažala orožje in obtožili dunajsko vlado neposrednega vmešavanja v notranje zadeve Madžarske. Kot povod za bodoči napad pa predvideva Jan Šejna politično krizo v Jugoslaviji po Titovi smrti ali pa še pred njo. Sovjeti naj bi istočasno zasedli Avstrijo in Jugoslavijo. Avstrija bi služila kot sredstvo izsiljevanja nasproti Zahodu, češ mi se umaknemo iz Avstrije, vi pa nam prepustite Jugoslavijo.

Že leta 1963, navaja Šejna, je češkoslovaško nogometno moštvo »Dukla« potovalo preko Avstrije na mednarodni nogometni turnir v Italijo. Spremljala sta ga dva avtobusa »navijačev«, ki pa so bili v resnici častniki češkoslovaške vojske. Tako so si na lastne oči ogledali področja vzhodne Avstrije. Pred letom 1968 je načrt za napad nosil naziv »Polarka« in predvideval pohod češkoslovaških in madžarskih čet na Avstrijo in sicer 30.000 čeških in slovaških ter 20.000 madžarskih vojakov, ruski vojaki bi pa njim sledili.

Že ob podpisu avstrijske državne pogodbe, pravi dalje Šejna, so bili sovjetski maršali silno nevoljni in odločno proti pogodbi sami, ker so imeli v vidu, da bi pogodba lahko prebudila »protisocialistične« sile na Češkoslovaškem, Ogrskem in Poljskem. Maršal Žukov naj bi dejal Hruščovu, da je pogodba z Avstrijo slabša rešitev kot si jo je sploh mogoče misliti. Ob protikomunistični vstaji v Budimpešti leta 1956 se je Žukov videl potrjenega v svojih domnevah in izjavil: »Kjer naši tanki enkrat stojijo, najdemo prej ali slej tudi partnerje za marksistično-leninistično linijo.«

NEIZPOLNJENE OBVEZNOSTI DO SLOVENCEV

Na Koroškem se vsi zavedajo, da Sovjetom za »kršitev« avstrijske državne pogodbe niti ne bo treba konstruirati posebnih dokazov, saj državna pogodba ni bila skoro v ničemer izpolnjena glede obvez do slovenske skupnosti na Koroškem in do hrvaške na Gradiščanskem. To okoliščino avstrijski tisk sedaj previdno obide, da v tej zvezi ne bi zbujal pozornosti v Moskvi in očitno misli, da bo na ta način s te točke odvrnil sovjetske tipalke. Seveda predstavljajo koroški Slovenci že zaradi njih samega obstoja za avstrijske nacistične kroge nekakega trojanskega konja za Avstrijo, nekakšno tuje telo, ki kliče nesrečo na sicer »miroljubno« državo. Baje da »Heimatdienst« že pripravlja obtožnico za veleizdajo nasproti koroškm Slovencem, kajti on da je za izpolnitev avstrijske državne pogodbe, a slovenski Korošci zahtevajo stvari, ki jim ne gredo.

Toda, kakorkoli že, državna pogodba je še vedno neizpolnjena z vsemi njenimi političnimi in strateškimi posledicami. V tem primeru se Washington zelo moti, ko v odgovoru na spomenico ameriških Slovencev v zvezi z neizpolnjenimi avstrijskimi obvezami do slovenske manjšine navaja, da se ta del pogodbe tiče v prvi vrsti Avstrije in Jugoslavije. Gotovo, toda prav nič manj se ne tiče vse evropske varnosti, kajti katastrofa ob zasedbi Avstrije, ne bi ostala omejena samo na to državo, kot se je zgodilo v primeru Češkoslovaške leta 1968, ampak bi zadela celotno Zahodno Evropo in to bi bila ena najusodnejših potez za boljševizacijo sveta.

Položaj Slovencev na tem mostišču je strateško silno pomemben, tako pomemben, da se vsi z Beogradom vred trudijo, kako bi že sámo slovensko ime čimbolj neopazno izločili iz mednarodnih odnosov ali pa nas celo na tiho potujčili. Toda s tem ne bo nič pomagano, kajti odprta vprašanja je treba reševati, ne pa jih odlagati ali potlačiti.

Zlom starega reda v Etiopiji

Zadnje dni februarja je izbruhnil upor etiopske vojske v Asmari, ki je glavno mesto etiopske pokrajine Eritreja; kopenskim četam se je pridružil del letalstva istotam; upor se je nato razširil na veliko pomorsko oporišče ob Rdečem morju Masauo; nazadnje je zajel še 4. divizijo v abesinski prestolnici Adis Abebi.

Uporni vojaki so ves čas poudarjali, da ne nastopajo zoper cesarja, ampak zoper starokopitno in korumpirano vlado. Zahtevali so njen odstop in povišanje plač. 82-letni cesar Haile Selassié I. jim je hitro ustregel. Odstavil je ministrskega predsednika Hapte Volda, ki je bil na oblasti od leta 1961 in imenoval novega. Ta je obljubil, da bo njegova vlada sprejela vrsto političnih, ustavnih in družbenih reform. Študenti so njegove izjave hladno sprejeli. Šli so na ulice in vzklikali zemljiški reformi, svobodnim volitvam, demokratičnemu parlamentu in svobodi izražanja.

Vsega tega sedaj v Etiopiji ni. Cesar Haile Selassié I., »kralj kraljev, lev iz Judeje, moč svete Trojice« je po ustavi absolutni vladar. Sam imenuje vlado, sestavlja gospodarske načrte in celo televizijski program. Večina zemlje je v rokah cesarja, plemenitašev in koptske Cerkve; kmetje so skoro vsi tlačani in morajo oddajati tričetrt svojih pridelkov. 95 % prebivalstva je nepismenih, ljudje živijo povprečno 35 let. Temu se je pridružila še silna suša, ki traja že tri leta in je prizadejala 4 milijone ljudi v pokrajinah Tigre in Volo, kjer je baje že umrlo 150.000 ljudi od lakote. Oderuški veleposestniki so stisko malih kmetov izrabili, da so pokupili njih zemljo in si pridobili novih tlačanov.

Obenem je Etiopija od 1. septembra 1961 zapletena v hudo državljansko vojno v pokrajini Eritreja ob Rdečem morju. Ta pokrajina ni nikdar spadala v sklop Etiopije. Dolgo časa je bila italijanska kolonija. Njeno prebivalstvo je večidel muslimanske vere. Leta 1952 je Organizacija združenih narodov izglasovala, naj bo Eritreja le v federativni obliki povezana z Etiopijo. Cesar Selassié pa je Eritrejo enostavno priključil kot 14. pokrajino svoji državi. To je rodilo upor, ki veže nase polovico vseh vojaških sil in terja tretjino letnega državnega proračuna. Spopadi so neusmiljeni; baje uporniške sile že nadzorujejo polovico eritrejskega ozemlja.

Poleg Eritreje je nemirna tudi pokrajina Ogaden na jugu države, ki jo terja zase muslimanska Somalija. Tudi tu mora biti etiopska vojska v stalni pripravljenosti.

Etiopija ima sedaj 25 milijonov prebivalcev; vodilno pleme so Amharci, čeprav jih je le tri milijone. Amharščina je uradni jezik in Amharci vodijo etiopsko javno življenje; sedem milijonov arabsko govorečih muslimanov pa so državljani druge vrste.

Cesar Selassié bo torej svojemu nasledniku prepustil tri tisoč let staro državo, v kateri se trdoživo ohranjajo srednjeveški fevdalni odnosi. V mednarodnem svetu velja za prosvetljenega moža, v socialističnih državah je dobro zapisan, Tito se z njim pogosto rokuje, čeprav je vse prej kot napreden. Doma se posveča svojemu najbolj priljubljenemu konjičku, zasebnemu živalskemu vrtu, medtem ko živi dežela naprej v zaostalosti, revščini in socialni neenakosti.

Vojaški upor je, verjetno nehote, vse te raznolike probleme sedanje Etiopije spravil pred javnost. In četudi se zdi, da se je vihar polegel, je vendarle moč že reči, da je dosegel svoje: Etiopija se je zavedela, da brez politično-družbenih reform ni več izhoda zanjo.

Osveščenje španske Cerkve

Španska Cerkev, mislimo pri tem na škofe in prelate, je bila v preteklosti vedno tesno povezana z državo. Katoliška vera je bila državna vera in po konkordatu je španski vladar predlagal imena treh kandidatov za izpraznjeno škofovsko mesto, izmed katerih je potem papež lahko enega imenoval. Jasno je, da je na ta način španska država imela v večini škofov vedno zveste sodelavce in podpornike, kar je Cerkvi kot taki bilo bolj v škodo kot v korist.

Zato je že zadnji vatikanski koncil izrazil željo, naj bi se državne oblasti povsod, kjer to še velja, odpovedale pravici imenovanja novih škofov. Medtem ko je npr. Argentina na to hitro pristala, pa se je Franco naredil gluhega, čeprav mu je papež Pavel VI. poslal leta 1968 osebno pismo s tem v zvezi.

Vatikan je na to gluhost odgovoril s tem, da ni več na izpraznjena mesta imenoval rednih škofov, temveč samo pomožne. Tako je prišlo v teku nekaj let v vrstah španskega episkopata do velikih sprememb. Še leta 1969 so imeli večino v njem škofje tradicionalisti, sedaj pa že prevladujejo škofje, ki hočejo avtonomijo v svojem ravnanju ter uveljavitev odločb zadnjega koncila na vseh področjih javnega življenja.

Minili naj bi časi, ko je Cerkev dajala o svetnih zadevah izjave, ki so bile vedno v prilog državne oblasti. Na zadnjem škofovskem zasedanju je kardinal Tarancón jasno opozoril vlado: »Niti prilizovanja niti grožnje nas ne bodo spravile k molku. Hočemo, da sta naša beseda in naš molk v službi Boga in ljudi.«

Zadnje dni je nov incident znova skalil odnose med Cerkvijo in državo. Škof Antonio Añoveros Ataún, ki vodi škofijo Bilbao, je objavil pastirsko pismo, v katerem se je zavzel za pravice Baskov, ki jih je v Španiji 800.000, pa nimajo nikakih civilnih svoboščin. Njih starodavni jezik ni priznan v javnosti, ne smejo imeti svojih šol ne svojih političnih združenj ne svojega časopisja. Vse mora biti špansko, to je v kasteljanščini. Le v cerkvi se kot pri nas v času fašizma rabi baskovski jezik in ohranja baskovska beseda.

Španske oblasti so škofovo pastirsko pismo označile za hujskanje prebivalstva, da se baskovska dežela odcepi od Španije. Na ta način je škof Añoveros Ataún postal kriv zločina zoper enovitost države. Oblasti so mu prepovedale izhod iz škofijske palače in vse je izgledalo, da ga hočejo izgnati v tujino.

Po nekaj dnevih napetosti pa je zmagala pamet in razsodnost. Baskovski škof je mogel iti v Madrid, kjer je dal izjavo, da v svojem pismu ni nameraval postaviti kakih zahtev o politični samoopredelitvi Baskov, temveč le opozoril na pravice, ki jim gredo kot članom družbe. Španska vlada je bila s to izjavo zadovoljna; ostalo pa je spoznanje, da Cerkev ni več dekla države in da so minili časi, ko so cerkveni dostojanstveniki bolj varovali interese države kot pa Cerkve.

Referendum, razporoka, družina

Državni predsednik Leone je podpisal odlok, naj se referendum o razporoki izvede v nedeljo 12. maja. Ko bodo volivci tedaj stopili na volišče, jim izročijo volivnico, na kateri bo stalo eno samo vprašanje: »Želite, da se razveljavi (Fortunov) zakon 1. decembra 1970, št. 898, o uredbi primerov zakonske razeve?« Spodaj bosta uokvirjeni dve besedici: »Dà« (Sì) ter »Ne« (No). Tisti, ki so za odpravo Fortunovega zakona in razporoke, naredijo križec preko besedice »Da«; ostali prečrtajo besedico »Ne«. Ves postopek bo izredno preprost, enostaven, nagel.

V kratkem nastopi bučna volivna propaganda, ko bo vsak govornik »trdil svojo«, poniževal nasprotnike, koval svoj politični kapital. Namesto da bi ljudem na stvaren in umljiv način pojasnili, za kaj gre, bodo z umetno meglo plehkih krilatic in zgaranih fraz samo mešali pojme. Politična propaganda se bo tako spet izkazala kot najbolj nesramna oblika alienacije in odtujevanja lastnemu spoznanju, izigravanje, varanje.

Zato ne bo odveč, če še poprej ko nastopi ta doba »razpaljenih političnih strasti«, podamo točen prikaz, kaj pomeni ta referendum in za kakšno zadevo sploh gre.

1. REFERENDUM. Referendum ali ljudsko glasovanje je način ali sredstvo za ugotovitev (preveritev) resnične narodove volje. V našem referendumu bo šlo, če je narod za Fortunov zakon o razporoki ali ne. Referendum je bolj ali manj važen: njegova važnost odvisi od zadeve, katero mora odločiti. V Švici imajo po tri ali štiri referendume na leto: uporabljajo jih tudi za manj važne zadeve. Letošnji referendum v Italiji bo zelo važen: odločal bo o usodi družine. Ne bo šlo za kako zgolj teoretično, abstraktno, v zraku visečo zadevo, temveč za srečo ali nesrečo naših družin, za trdnost in stalnost naših družinskih ognjišč, za slogo in zvestobo naših zakoncev, za vzgojo naših otrok. Vsi smo osebno prizadeti, ujeti v usodnost izida tega referenduma, saj bomo na lastni koži doživljali njegove koristne ali kvarne posledice.

2. FORTUNOV ZAKON O RAZPOROKI. Referendum bo odločil, če naj ta zakon ostane ali pade. Rekli smo že, da je ta zakon eden najbolj ponesrečenih, krivičnih in okrutno nečloveških, kar jih pozna sodobna zakonska zakonodaja. Same italijanske stranke, med njimi komunisti in socialisti, so to izrecno priznale, ko so prediagale, naj se Fortunov razporočni zakon popravi ali tudi nadomesti z novim. Tudi kdor je za razporoko, bi ne smel glasovati za Fortunov zakon. Poštenje in vest mu to prepovedujeta.

3. DRUŽINA. Toda pravda ne teče niti o referendumu, niti o Fortunovem zakonu, niti ne o razporoki — temveč o družini! Jedro vse zadeve je družina! In sicer gre za osnovno pojmovanje družine kot temeljne družbene celice. Postavljeni smo pred usodno izbiro: odločiti se moramo, če naj bo družina stalna in nerazdružna življenjska skupnost ali pa naj bo poizkusno in razvezljivo tovariško sožitje, tako da se zakonca lahko razideta ne glede na usodo otrok. Tu gre za neko načelno izbiro, za neko temeljno odločitev, za načelno življenjsko odločitev: družina naj bo enotna, stalna, nerazbitljiva — ali pa naj bo krhka, razvezljiva, razkrojljiva. Ko pa gre za načelne izbire, ki nato z usodno nujnostjo določajo tek življenja v zgodovini, zgubijo na pomembnosti posamezni primeri, ki so morda drobcene žrtve v veletoku življenja. Otročje, neresno in neznanstveno je, če nekdo osporava načelo z navedbo posameznih primerov, ki so zgolj členki v neskončni verigi, epizode sredi zgodovinskega dogajanja. Sodobne vede, kot so antropologija, sociologija in psihologija vedo veliko povedati o razkroju družine, o ugaslih ognjiščih, o razporočenih zakoncih, o sirotah z živimi starši. Edino rešitev teh bolestnih pravnih primerov vidijo v modri družinski zakonodaji. Zato italijanski episkopat vabi »vse ljudi dobre volje«, da se sporazumejo za modro prenovo družinske zakonodaje.

4. RAZPOROKA. Zdrava družinska zakonodaja določa razporoki zelo postransko mesto. Zadevo razporoke so v Italiji močno napihnili in ji odkazali mesto, ki ji po nobeni pravici ne pritiče: proglasili so jo nič manj kot za emblem vsega napredka in za vrhunski dosežek sodobne civilizacije, za zmago državljanskih svoboščin in krono človeškega dostojanstva, za poraz vseh mračnjaških in reakcionarnih sil. V resnici pa je razporoka le eden izmed številnih načinov, kako pomagati razdvojenim zakoncem in razsutim družinam. Med take načine, ki jih pozna vsaka razgledana zakonodaja, prištevamo: sporazumno ločitev zakoncev, ločitev zakoncev zaradi krivde, ničnost zakona, cerkveno izjavo o zakonski neveljavnosti, papeški spregled od neizvršenega zakona, razporoko. Moderne družinske zakonodaje predlagajo še nove načine in pravne predpise, kako reševati nadvse bolestne in tragične družinske primere.

Že vrsto let čakamo, da italijanski parlament izglasuje zakonski osnutek za prenovo družinske zakonodaje (Disegno di legge per la riforma del Diritto di famiglia), o katerem so razpravljali v poslanski zbornici 23. junija 1971. Najboljše sredstvo, da se bodo vse politične stranke odločile za izglasitev nove, modre in učinkovite družinske zakonodaje, je razveljavitev Fortunovega zakona o razporoki, ki naj ga odpravijo volivci pri prihodnjem referendumu.

Zadnji vatikanski cerkveni zbor je označil razporoko kot »rano«, gnojno rano. Slovenski prevod pastoralne konstitucije o Cerkvi v sedanjem svetu prevaja izraz »divortii lues« kot »kuga« razporok. Na drugem vatikanskem cerkvenem zboru so bili zbrani škofje vsega sveta, zares možje visoke izobrazbe in bogate življenjske izkušnje vseh narodov zemlje. In zbor teh resničnih predstavnikov odrešenega človeštva je razporoko proglasil za »lues«, za gnojno rano, za kugo!

Kdo govori resnico? Je li razporoka »vrhunski dosežek sodobne civilizacije« ali »gnojna rana, kuga«, ki razjeda osnovno celico človeške družbe — družino?

Misijonarka m. Terezija

Misijonarka m. Terezija iz Kalkute je postala simbol nesebične ljubezni do bližnjega in popolne predanosti Bogu. Ob zadnji misijonski nedelji je misijonski center v Milanu povabil m. Terezijo v Milan. Tam je govorila tisoč redovnicam in dva tisoč mladim misijonskim prijateljem. Sprejel jo je milanski kardinal Colombo, pa tudi milanski župan. Po pozdravu v mestni hiši je rekla preprosto: »Me opravljamo ponižno delo: božjo ljubezen želimo pokazati v dejanju. Me nismo socialne pomočnice. Mislim, da ljudi ne žeja po nas ampak po Bogu. Trudimo se, da prinašamo Boga in to je vse!« In zbranim redovnicam je dejala:

Ubogi so naše upanje, ubogi so naša ljubezen, ubogi so za nas božji dar. Ko bomo poslednji dan pred Bogom, nas bo Kristus vprašal, koliko ljubezni smo darovale. Ne bo nas vpraševal, kaj vse smo naredile, ampak koliko ljubezni smo vložile v svoje delo.

Naši redovni kongregaciji je bil dan ta božji dar, da smo njegova ljubezen med najrevnejšimi. Na svetu je mnogo ubogih: materialno ubogih pa tudi duhovno ubogih. Duhovno uboštvo, ki ga srečujemo v Evropi in v Ameriki, je izredno težko: zelo težko je tem ljudem prinašati božjo ljubezen.

Biti nezaželeni, ne biti ljubljeni, biti brez pozornosti, biti sami, brez prijateljev, to povzroča največje trpljenje in je najhujša bolezen našega časa. Naše sestre se zaobljubijo, da bodo radovoljno in z vsem srcem služile najbednejšim. Me obljubljamo, da bomo prinašale Kristusa v spačene obraze ubogih. V vsem smo popolnoma odvisne od božje Previdnosti. Dajemo radovoljno, kar smo prejele. Da bi mogle razumeti bednost ubogih in uboge same, hočemo biti deležne njihovega uboštva v lastnem življenju.

Zato je uboštvo moč naše redovne kongregacije in nam daje možnost, da gremo k ubogim, jih srečamo in se pri njih ustavljamo. Vse delo, ki ga naša redovna kongregacija napravi za najubožnejše med ubogimi, je sad našega združenja z Bogom.

Me skušamo spreminjati delo v molitev, ker ga opravljamo za Jezusa in z Jezusom. Gospod Jezus je Dejal: »Lačen sem bil in ste mi dali jesti, nag sem bil in ste me oblekli, bolan sem bil in ste me obiskali, popotnik sem bil in ste me sprejeli!« Vsa naša redovna kongregacija, kjerkoli deluje, mora delati samo to: Dati jesti Kristusu, a ne samo kruh, ampak tudi ljubezen in obzirnost; dati zavetje Kristusu, a ne samo v lastnem domu, ampak tudi v srcu, z ljubeznijo, z razumevanjem.

Naše življenje je posvečeno Jezusu v Najsvetejšem zakramentu. Vedno začnemo naš dan s sveto mašo in svetim obhajilom. Dan zaključimo z adoracijo. Vsak dan imamo izpostavljeno sv. Rešnje telo. Za to smo se odločile šele lansko leto in takoj smo opazile, da se je spremenilo naše življenje. Zbližale smo se med seboj, poglobila se je naša ljubezen do Kristusa v ubogih. Bolje se med seboj poznamo in bolje poznamo uboge. V moči svete daritve smo zmožne živeti naše misijonsko življenje v dejanjih ljubezni do ubogih.

Odkar smo začele s tem češčenjem, nismo zmanjšale našega delovanja. Zanj porabimo toliko časa kot prej, toda z večjo ljubeznijo in razumevanjem. Ljudje nas sedaj laže sprejmejo, ker so lačni Boga. Ne potrebujejo nas, ampak Kristusa. Nihče ne more dajati Kristusa bolje kot me, redovnice, kajti me smo njegove. Da moremo ljubiti uboge, moramo biti prej sposobne, da se medsebojno ljubimo v naši skupnosti.

V naši redovni kongregaciji imamo postulantke, novinke in sestre z zaobljubami. V Indiji delajo v 44 mestih, potem v Avstraliji, v New Yorku, Londonu, Rimu, v Gazi v Palestini, v Jemenu, Amanu, Afriki, Venezueli in Peruju. Pripravljamo skupino, ki bo šla v Kambodžo, da bo tam pomagala.

Oskrbujemo zavetišča za umirajoče, ki jih pobiramo po cestah. V Kalkuti imamo dom za umirajoče v templju boginje Kali, kjer smo v zadnjih 21 letih zbrale 27.000 umirajočih in od teh jih je 13.000 vedro umrlo v Bogu.

Imamo hiše za zgubljeno mladino, za nezaželene otroke, za zapuščene. Imamo potujoče ambulante, s katerimi oskrbujemo 46.000 gobavih bolnikov. Imamo osnovne šole, tečaje za šivanje in podobne stvari, da pomagamo ubogim, da zboljšajo položaj svojih družin.

Zelo skrbimo za družine, da bi jih nekoliko zboljšale: v družini se ljudje zbirajo, bivajo skupaj in se medsebojno ljubijo. Že pet let delujemo na planiranju družin po navodilih sv. očeta v encikliki »Humanae vitae«.

Mati Terezija se je rodila 27. avgusta 1910 v Skopju v albanski družini. Da se je odločila za Indijo, je zasluga slovenskih jezuitskih misijonarjev, ki so po prvi svetovni vojni prevzeli v oskrbo misijonsko delo v Bengaliji, kjer so še danes. Terezija je bila članica misijonskega krožka, brala je pisma teh misijonarjev in se navdušila za misijonsko delo. Z 18. leti je bila že v noviciatu v Indiji. Postala je tudi učiteljica in 19 let poučevala zemljepis na višji šoli. Leta 1948 pa se je odločila za lastno pot: skrb za najbednejše. Izstopila je iz redovne družbe in ustanovila lastno. Danes šteje njena redovna družba 870 članic in je ena tistih, ki ne pozna krize redovnih poklicev.

Stanko Zorko

Mladinski koncert v Trstu

V nedeljo 3. marca je Inštitut za dramsko umetnost v Trstu s sodelovanjem dežele priredil izreden mladinski koncert. Nastop je bil v veliki dvorani Krožka za kulturo in umetnost v gledališču Verdi. V prvem delu koncerta je nastopil Mladinski pevski zbor iz Maribora, v drugem pa mali tržaški pevci »I piccoli cantori della città di Trieste«.

Poudarimo takoj, da to ni bilo nagradno tekmovanje, temveč le prijateljsko srečanje dveh poklicnih mladinskih zborov obeh sosednjih narodov. Povabljeni so bili tudi Korošci, ki pa zaradi tehničnih težav niso prišli. Namen tega za Trst izrednega koncerta je bil zbliževanje in večje razumevanje sosedov. Kakor se srečujemo že na tehničnem in gospodarskem področju, tako naj se v bodoče srečujemo tudi v svetu kulture.

To misel je pred nastopom Mariborčanov lepo razložil dr. Unterweger-Viani in njegov govor je v celoti povzela v slovenskem jeziku Nerina Švabova, ki je nato napovedovala vse pesmi obeh zborov v slovenskem in italijanskem jeziku.

Mladi Mariborčani so pod vodstvom odličnega dirigenta prof. Branka Rajštra zapeli kar štiri zelo zahtevne klasične latinske pesmi, dalje po eno francosko, eno rusko, eno slavonsko koledniško, dve narodni koroški v priredbi M. Tomca in dve slovenski; skladatelj prve je Emil Adamič, avtor »Koncertne vaje« pa ni znan. To zadnjo zelo razgibano skladbo je dirigirala deklica-pevka — v svojem nastopu živa podoba zborovega dirigenta.

Mali tržaški pevci so zapeli prav tako tri klasične latinske pesmi, vse ostale pa v svojem narečju. Višek sta dosegli božična neznanega skladatelja in »Notte« navzočega komponista G. Viozzija; zbor je prav tako odlično vodila in istočasno več pesmi na klavirju sama spremljala prof. Eda Calvano.

Oba zbora sta pokazala nepričakovano disciplino, resnično pevsko tehniko, vso možno lepoto mladih glasov, predvsem pa smo vsi v dvorani občutili veliko zavzetost, pravo ljubezen teh mladih umetnikov za dovršeno izvajanje njim primerne pesmi. V vsakem zboru je bilo nekaj nad štirideset pevcev, le zadnjo pesem »Notte« so mali tržaški pevci zapeli polnoštevilno; na oder je strumno prikorakalo še okrog 45 otrok in tako je v tej pesmi nastopilo blizu 90 izšolanih mladih pevcev, ki so doživeli vse priznanje kakor po prvem delu Mariborčani s svojo dodatno zelo posrečeno »Koncertno vajo«.

Velika dvorana je bila do kraja zasedena. Če pa bi se tega prvega mladinskega mednarodnega koncerta udeležili tudi Korošci, bi bila dvorana premajhna. Zato drugič v večjo dvorano, potem več propagande, tudi bo dobrodošel zvočnik za razne govornike, predvsem pa naj bi obiskovalci (čeprav gratis koncerta) dobili v roke tiskan spored predvajanih pesmi. Te opombe dobrohotno dodajamo, ker upamo in si zelo želimo, da bi se podobni mladinski meddeželni ali mednarodni koncertni večeri še ponavljali v Trstu ali v Gorici.

Ob zaključku je stopilo na oder vodstvo obeh zborov in prireditelji izrednega koncerta. Predstavnik naše dežele dr. Venier je v kratkem nagovoru poklonil enak častni pokal obema zboroma. Navdušeno ploskanje, ki ga ni manjkalo po nobeni pesmi, je sedaj postalo pristni izraz zadoščenja vseh na odru in v dvorani. Če še dodamo, da je bil ta večer prvi nastop slovenske pesmi in besede v poslopju gledališča Verdi, je naše priznanje še večje.

Mariborčani, na svidenje!

—c—c.

Slovenska narodna skupnost v Italiji hoče slovensko televizijo

Želja po televizijskih oddajah v slovenskem jeziku je bila že večkrat in z več strani izražena v okviru naših političnih in kulturnih organizacij. Dejansko je celotna manjšina zahtevala pravico do slovenske televizije. Kot je južnotirolska manjšina prišla do televizijskih oddaj v svojem jeziku, tako mora prej ali slej tudi naša slovenska skupnost imeti televizijski program v svojem materinem jeziku. Govori se, da bo v kratkem prišla do svojih TV oddaj tudi francoska manjšina v Dolini Aosta. Italijanska manjšina v Istri, oz. Jugoslaviji ima že lep čas svoje oddaje.

Kot vidimo so torej v našem območju skoraj vse vidnejše manjšine prišle do modernega vplivnega komunikacijskega sredstva, to je televizijske postaje; le Slovenci v Italiji moramo biti še zdaj svoj boj. Bomo v tem boju zmagali? Ali nas bodo oblasti zopet ignorirale v eni naših temeljnih pravic?

Bliža se majska konferenca, ki bo v našo deželo privabila — vsaj tako slišimo — okrog tisoč strokovnjakov in predstavnikov raznih evropskih manjšin. Bomo na tej konferenci prisiljeni svetu povedati, da smo še vedno brez osnovnih pravic, med katere danes spada nedvomno tudi pravica do lastnih televizijskih oddaj? Ali pa bo do takrat vlada le napravila to, kar si vsi Slovenci želimo, za kar se trudimo prek svojih organizacij, do česar imamo neizpodbitno pravico.

Slovenska skupnost se v deželnem svetu nemalo trudi v tem smislu. Vložila je več vprašanj in interpelacij, intervenirala v deželnem svetu ob programskih izjavah itd.

Pred kratkim pa je Slovenska skupnost vložila prek svojega predstavnika dr. Štoke v deželnem svetu zakonski osnutek za uvedbo slovenskih televizijskih postaj in za reformo Radia Trst A. Zakonski osnutek, katerega spremlja strokovno poročilo in mnogi podatki, je imel precejšen odmev v slovenski javnosti in istočasno vzbudil mnogo zanimanja v italijanskih, predvsem v pristojnih krogih.

Zakonski predlog, ki ga je Slovenska skupnost vložila na podlagi člena 26 statuta, je naslednje vsebine:

Člen 1. - Ustanova RAI-TV ima nalogo takoj uvesti v okviru radia Trst A televizijski program v slovenskem jeziku za naročnike slovenske narodne skupnosti. Za poskusno dobo enega leta zagotovi radiotelevizijska ustanova 90 minut dnevnega sporeda v večernih ali popoldanskih urah. Za kritje stroškov skrbijo RAI-TV, predsedstvo ministrskega sveta in dežela Furlanija-Julijska Benečija.

Člen 2. - Radiu Trst A je priznan položaj drugega vsedržavnega radijskega sporeda. Proračun in organik radia Trst A sta določena sorazmerno s številom oddajnih ur.

Člen 3. - Stalno zaposlitev na radiu Trst A dobijo, ne oziraje se na mesto, lahko le člani slovenske narodne skupnosti, ki to dokažejo na podlagi spričevala šol s slovenskim učnim jezikom.

Člen 4. - Ustanova RAI-TV se obvezuje ustanoviti v teku enega leta po sprejemu tega zakona v Trstu peto produkcijsko središče.

Člen 5. - Nadzorni odbor nad radiotelevizijskimi oddajami radia Trst A sestavlja 19 članov (predsednik in 18 svetovalcev), ki so italijanski državljani, pripadniki slovenske narodne skupnosti, in sicer: predstavnik ministrskega sveta; 4 predstavniki deželnega sveta Furlanije-Julijske Benečije; 3 predstavniki tržaškega, goriškega in videmskega pokrajinskega sveta, 3 predstavniki tržaškega, goriškega in videmskega občinskega sveta; 4 predstavniki najbolj vidnih slovenskih kulturnih organizacij; 4 predstavniki sindikalnih organizacij.

Nekaj misli ob Anouilhovi komediji v Gorici

V zadnjih dveh številkah našega lista smo lahko brali krajše in daljše poročilo o nastopu igralske amaterske skupine SKPD »M. Filej« iz Gorice z Anouilhovo komedijo »Ples tatov«. Nimamo namena ponavljati napisanega, radi pa bi nanizali še nekaj misli in ugotovitev, ki presegajo ožji okvir uprizoritve same.

Na pustno nedeljo je torej amaterska dramska skupina uprizorila Anouilhovo delo, ki nosi podnaslov »komedija-balet«. Priznamo, da igra ni vsebinsko bogve kako bogata in zanimiva, vendar ima celo vrsto predpogojev, da režiser lahko iz nje ustvari bogato in briljantno komično igro z dramatično napetim vzdušjem pa tudi s smislom za satiro in sarkazem. Vse to pa zahteva gotovo toliko bolj vživeto in poglobljeno igro ter phisološko koncentracijo s strani igralcev. Tveganje je zato lahko res veliko.

Gotovo, da vsi nastopajoči niso bili na enaki umetniški interpretativni stopnji. Poznale so se še razne neskladnosti in disonance v pogledu na celoto igre in njeno dinamično prožnost. Vendar pa moramo priznati režiserju in glavnini igralcev, da so se pri tem delu spretno znašli in dali s to nelahko in morda vsebinsko ter oblikovno nehvaležno igro značilen prikaz moderno zasnovanega dela in iz njega še posebej plastično izluščili nekatere svojstvene prizore in situacije (zborno kričanje, ples, suspense v odkrivanju tatov in podobno).

Toda ne bomo se spuščali v podrobno analizo predstave, ker to ni bil namen teh vrstic, dodali pa bi sledeče: Res da pustna prireditev navadno ne predstavlja posebnega kulturnega dogodka, *saj je predvsem namenjena ljudem v zabavo. Pri tem pa je treba spet razločevati med zabavo in zabavo. Verjetno, da se danes ljudje (zlasti del mladih pa tudi starejših) ne zabava izključno ob prekucijah in akrobacijah vinskih bratcev, ki so vsaj nekoč poživljale zlasti podeželske odre. Tudi sama mimika ali pačenje igralcev nista več edini vir smeha sodobne publike, ki je že vajena kake zahtevnejše predstave.*

Zato menimo, da je lahko tudi nekoliko bolj prefinjen in zakrit humor našemu občinstvu dosegljiv in da zato naša publika ne bo obupano prepevala jeremijad za izgubljeno... poceni in šablonsko komiko. V tem primeru pa lahko postane tudi pustna prireditev kulturni dogodek, zlasti če ga pripravi resno pripravljena, čeprav amaterska gledališka skupina, ki je svojo nalogo izvedla z določeno umetniško angažiranostjo.

In tak kulturni dogodek je bil nastop amaterske dramske skupine SKPD »Mirko Filej« iz Gorice v Katoliškem domu na pustno nedeljo.

Marija Češčut

Korošci med nami

Preteklo nedeljo se je s koroško-primorskim večerom v Katoliškem domu v Gorici zaključilo slavje slovenske pesmi, ki se je bilo začelo za Goričane in Korošce teden poprej v Celovcu. Krščanska kulturna zveza iz Celovca in Zbor graških študentov sta namreč vrnila obisk Zvezi slovenske katoliške prosvete v Gorici in mešanemu zboru »L. Bratuž«.

Nedeljski koncert pa ima še globlji pomen: goriški Slovenci so ponovno začutili, kako tesno in iskreno so povezani s koroškimi brati in kako pomembno je, da se vezi med koroškim in goriškim zamejstvom ne samo ohranijo, marveč da se s pogostejšimi kulturnimi in prijateljskimi stiki še bolj utrdijo.

Ob začetku je predsednik ZSKP dr. Kazimir Humar pozdravil koroške goste, »ki so prišli med nas, da pričajo o življenjski sili koroških slovenskih ljudi in da nam posredujejo lepo pesem iz bogate zakladnice slovenske ustvarjalnosti na Koroškem.« Poudaril je, da srečanje sovpada z nekaterimi pomenljivimi dejstvi v življenju obeh narodnih manjšin.

»Na Koroškem bije slovenska etnična skupnost trd in neizprosen boj za priznanje svojih pravic v soglasju z določili avstrijske mednarodne mirovne pogodbe. Iz časopisnih poročil in osebnih pričevanj vemo, da je ta boj trd in obenem zahrbten. Toda dejstvo — je dejal dr. Humar, — da za slovenskimi Korošci stoje vsi slovenski ljudje, kjerkoli živijo, v Sloveniji, zamejstvu in zdomstvu, daje človeku upanje. Boj Koroščev za njihov narodni obstanek je postal skupna zadeva vseh Slovencev. Vendar jih v njihovem položaju morda razumemo še najbolj mi, ki živimo kot narodna manjšina od Kanalske doline, prek Benečije in Goriške do Tržaškega zaliva. Razumemo jih, ker je naša usoda precej slična njihovi. Saj se moramo tudi mi šele boriti za zaščito naše narodne samobitnosti, čeprav v nekoliko boljših političnih razmerah, vsaj na Goriškem in Tržaškem.«

V drugem delu svojega govora je dr. Humar omenil posebne socialne in zgodovinske vezi, ki so že v preteklosti vezale Goričane s slovensko Koroško. Te vezi so bile med prvo in drugo svetovno vojno nasilno pretrgane, a so se tem bolj živo obnovile po letu 1945. Pletla sta jih predvsem pok. prof. Franc Cigan za Koroško in pok. prof. Mirko Filej za Goriško. Zaradi tega je bila posrečena misel, da je preteklo nedeljo v Celovcu zastopal Goriško ravno zbor »L. Bratuž« in da ta zbor nastopa tudi na goriški proslavi skupaj s koroškim akademskim zborom. Saj je ta zbor ustanovil in vodil pok. prof. Filej in z njim tudi prvi nastopal na Koroškem.

Korošce je spremljal prof. Janko Zerzer, ki je prinesel koroški pozdrav Goričanom. Med drugim je spomnil, da je avstrijska vlada v glavnem izpolnila samo eno obveznost, ki zadeva državno pogodbo in ta je vsekakor slovenska gimnazija, iz katere so izšli tudi člani pevskega zbora. Navdušenje za slovensko pesem in zavednost teh mladih izobražencev sta velik up koroške bodočnosti.

V prvem delu koroško primorskega večera je najprej nastopil zbor graških študentov in zapel sedem pesmi, nato pa zbor »Lojze Bratuž« s štirimi pesmimi. V drugem delu je isti zbor zapel še štiri pesmi, za njim pa se je spet predstavil koroški zbor z osmimi večidel narodnimi pesmimi. Koroški pevci so ob sklepu koncerta dodali še pomenljivo pesem Na Kordunu.

Koroški moški zbor, ki ga vodi Aleš Schuster, je maloštevilen, a prijetno uglašen. Zlitost in izvežbanost glasov omogoča dobro in fino interpretacijo, kar se posebno lepo izkaže v mehkih in nežnih narodnih pesmih. Vse skladbe so bile lepo podane. Nadvse prijetno so izzvenele pesmi s solističnimi vložki, zlasti Dremle mi se, ki je bila pravi biser sporeda. Lepa je bila seveda tudi hercegovska Zora zori in pa samo zborovski Zagorski zvonovi in Gozdič je že zelen. Zelo je navdušila Ribniška, tudi po zaslugi solistov in zelo posrečenega »Ribničana«.

Mlade koroške pevce je goriško občinstvo sprejelo zelo prisrčno in spremljalo njihov nastop z veliko pozornostjo in navdušenjem.

Mešani zbor »Lojze Bratuž«, ki ga vodi prof. Stanko Jericijo, je goriškemu občinstvu dobro znan, zato ga ni treba posebej predstavljati. Zabeležiti pa moramo nekaj novih pesmi, ki dokazujejo neutrudno delovanje zbora ter njegovo stalno rast in zorenje. Gre predvsem za Gallusov motet Confirma hoc Deus, ki ga je zbor lepo in stilno dognano interpretiral, in za Gradnikov »Prihod«, ki ga je uglasbil Ubald Vrabec. Zgoščeno sonetno upesnitev zgodovinskega dogajanja je skladatelj zares posrečeno prestavil v glasbeni okvir in zelo ustrezno izrazil epsko vsebino besedila ter ga ponekod podčrtal s polifonsko gradnjo in sedmeroglasjem. Mešani zbor je lepo ponazoril vse te značilnosti in odlike Vrabčeve skladbe. Poleg omenjenih pesmi je zelo ugajala Vodopivčeva Belokranjska balada na Župančičevo besedilo. Lepe so bile tudi vse priredbe narodnih pesmi.

Celotni večer je potekel v prisrčnem vzdušju in je s prepletanjem koroške in goriške pesmi ustvaril med vsemi prisotnimi domače prijetno razpoloženje.

* * *

V atriju Katoliškega doma je bilo uro pred začetkom koncerta v okviru Slov. akad. društva-SKAD odprtje slikarske razstave umetnika Miloša Volariča. Kobariškega rojaka je spremljal njegov prijatelj književnik Pavle Zidar. Razstavljene umetnine in prisotnost priznanega slovenskega pisatelja so tako dopolnjevale goriško srečanje in simbolično povezovale kulturno izživljanje slovenskega človeka v domovini in zamejstvu. **Ž.**

Škedenj

Na praznik sv. Jožefa bo v Domu Jakoba Ukmarja na sporedu film po povesti Ivana Tavčarja »Cvetje v jeseni«. Začetek ob 16. uri.

Na letošnjem natečaju otroškega petja »Zecchino d'oro« bo nastopil tudi učenec I. razreda škedenjske osnovne šole Maksim Ferluga. Izbran je bil izmed 70.000 italijanskih otrok za ta priljubljeni natečaj. Želimo mu obilo uspeha.

V nedeljo 17. marca ob 17. uri gostuje v Marijinem domu pri Sv. Ivanu v Trstu dramski odsek PD »Štandrež« z Molièrovo komedijo

»ZDRAVNIK PO SILI«

Režija A. Pregarc

Vabljeni!

Sv. Jožef vabi v Ricmanje

Letos poteka 225 let od čudežnih dogodkov v Ricmanjih. Kako bodo v Ricmanjih to jubilejno leto proslavili? Tako kot druga leta!

Jutranje sv. maše bodo ob 9. in 11. uri, večerna pa ob 17. uri. Ob 15. uri se bomo zbrali k litanijam ali večernicam. Govoril bo misijonar z Mirenskega Grada Andrej Lukan. Peli bodo domači otroci in cerkvene pevke. Na voljo bodo spovedniki, da bodo romarji in častilci sv. Jožefa lahko opravili svojo velikonočno dolžnost. In to je tudi vse. Nobenih posebnih slovesnosti ni na sporedu.

Razlog tej naši skromnosti je med drugim tudi dejstvo, da se župnija že skoraj dvajset let zaman prizadeva, da bi svojim ljudem pri Domju in v Puljah preskrbela vsaj skromen bogoslužen prostor. Toliko let namreč gostujemo vsako nedeljo in praznik v šolskih prostorih, kjer se darujeta dve sveti maši. Naših župljanov je v tem novem industrijskem delu župnije okrog tisoč. Veliko več ljudi pa teži k temu novemu pastoralnemu središču iz bližnje okolice, kjer prav tako pogrešajo svojo cerkev. V bližnjem naselju Sv. Sergija pa, kjer imajo novo cerkev, ni prav nič poskrbljeno za slovenske vernike.

V zadnjih letih se je v mestu in okolici zgradilo že veliko cerkva. Zato naši ljudje res ne razumejo, zakaj morajo sami biti tako zapostavljeni in zakaj ni moč dobiti vsaj skromnih sredstev, da pridejo do svojih bogoslužnih prostorov. Zato želi naša župnijska skupnost v tem jubilejnem in svetem letu vztrajati kot molčeča in trpeča Cerkev.

Saj druge izbire tudi nimamo, da opozorimo krščanski svet na naše upravičene zahteve in potrebe. Letošnji romarji v Ricmanje naj bi to prijazno upoštevali. Sicer pa bodo vsi dobrodošli v našem svetišču sv. Jožefa, ki je bil tudi v zgodovini Cerkve dolgo časa pozabljen, čeprav je v človeškem odrešenju igral tako važno in edinstveno vlogo.

V nedeljo 24. marca ob 16. uri bo v cerkvi sv. Ivana v Trstu

ORGELSKI KONCERT

ki ga bo izvedel prof. Hubert Bergant. Pel bo tudi domači cerkveni pevski zbor pod vodstvom Nade Žerjal. Koncert prireja Zveza cerkv. pevskih zborov v Trstu.

Pesem mladih 1974

Zares je bila preteklo nedeljo 10. marca v Kulturnem domu pesem mladih grl. In koliko jih je bilo? Nad 300 otrok: od Devina do Mačkolj, od Trebč do Sv. Jakoba v mestu. Prostorna dvorana je bila polna do kraja, predvsem mladih staršev, ki so spremljali svoje otroke, kateri so nastopili na odru.

Predsednik Zveze cerkvenih pevskih zborov dr. Zorko Harej je pozdravil vse prisotne in na kratko razložil pomen revije mladinskih zborov. Petje je sestavni del zdravega otrokovega duševnega in telesnega razvoja. Koristno bi bilo, da bi ga čimbolj pospeševali. Povedal je tudi, v čem je glavni vzrok, da ne nastopi še več skupin: ni ljudi, ki bi vadili.

Bogati spored je začel otroški zbor »Slovenski šopek« iz Mačkolj. Lepšega šopka si res ni mogoče misliti. Vsi otroci v narodnih nošah od otroškega vrtca do nižje srednje šole. 50 otrok na odru. In kako so zapeli! Mislim, da bi lahko nastopili kjerkoli. Zbor zelo uspešno vadi in vodi učiteljica Ljuba Smotlak.

Nato je nastopil otroški zbor z Opčin. Vodi ga učitelj Branko Lupinc. Prav dobro je zapel tri pesmi.

Otroški zbor Šentjakobskega doma ni številen, a pel je izredno mehko in ubrano. Zbor vodi prof. Dina Slama.

Mladinski zbor iz Trebč vodi g. župnik Lojze Rozman. Posebno je ugajala pesem Dvignite orli Vinka Vodopivca.

Pater Alfonz Valič je pripravil zbor »Ognjišče« od Sv. Vincenca. Zbor nastopi vsako leto na reviji Pesem mladih.

Prvi del programa je zaključil kvartet »Planika« iz Gročane ob spremljavi ansambla »Kondor« iz Bazovice. Ob tem nastopu so se mladi poslušalci kar razvneli in začeli sodelovati s ploskanjem.

Po odmoru so prišli na oder mali pevci iz Bazovice, Gropade in Padrič ob spremljavi ansambla »Slomšek«. Nastop je vodil župnik msgr. Marijan Živic. Prav dobro so zapeli tri zahtevne pesmi.

Presenetil je in pokazal lep napredek zbor mladinskega doma »Boljunec«. Zbor vodi s. Imelda Štor. Ogrela je moderna pesem Cesta prazna.

Sv. Križ se je predstavil v dveh skupinah: mladinski in otroški zbor. Najprej je 12 deklet v lepih narodnih nošah zapelo tri pesmi. Nato je otroški zbor zapel pesem Predice. Oba zbora sta potem skupno zapela Radovana Gobca Dvigni se pesem. Zelo je ugajala. Oba zbora vodi s. Celina Kontelj.

Mladinski zbor Baragovega doma iz Ricmanj vodi Marta Komar. Njen trud ni zaman. Zbor poje ubrano in zlito.

Letos je nastopil tudi zbor zavoda Šolskih sester, ki ga vodi s. Leonarda Curk. Same deklice. Nastop je pokazal, da zbor stalno vadi in zato lepo poje.

Zadnja skupina je bila dekliški zbor iz Devina, ki ga vodi Herman Antonič. Zbor je dobro podal tri zahtevne pesmi.

Sledila je skupna pesem Franja Luževiča »Mi mladi«. Na odru so se zbrali vsi otroci, ki so prej nastopili posamezno. Petje so s harmonikami spremljali gojenci Slovenske glasbene šole. Petje je vodila Romana Zajec. Tako znajo peti le otroci. Vsi so bili nasmejanih obrazov in srečni, da pojejo. Dvorana je odmevala. Navdušeno smo jih pozdravili in morali so nam pesem ponoviti.

Hvala vsem za nikoli dovolj cenjen trud, ki so pripravili ta nastop. Če mladina poje, potem slovenska pesem med nami ne bo nikoli zamrla!

Stanko Zorko

RAZNO

Anketa med duhovniki Zahodne Nemčije

V Zahodni Nemčiji so izvedli anketo med katoliškimi duhovniki. Iz ankete je razvidno, da je skoraj polovica duhovnikov starih nad 55 let ali točno 46 odstotkov. 44 odstotkov duhovnikov prihaja iz kmečkega okolja. Večina duhovnikov je iz družin s številnimi otroki.

Nemški duhovniki so mnenja, da mora imeti duhovnik bolj skromno življenje kot ga imajo drugi ljudje z enako izobrazbo. V svojem duhovniškem delu polagajo veliko važnost obisku družin, skrbi za bolnike in stare ljudi. Mlajši duhovniki si želijo več svobode v liturgičnem življenju, starejši duhovniki pa so mnenja, da dosedanje spremembe in možnosti zadoščajo.

Število duhovniških poklicev od leta 1966 dalje stalno pada. Leta 1966 je imela Zah. Nemčija 395 novomašnikov, leta 1972 pa še samo 205.

Zahvala

Apostolstvo sv. Cirila in Metoda v Trstu se prijazno zahvaljuje vsem svojim članom in članicam ter ostalim prijateljem in sodelavcem za velikodušno pomoč in darove ob letošnjem Tednu edinosti in pozneje. Naj ljubi Bog vsem obilo povrne ter nam ohranja in poživlja ekumenskega duha med nami!

Bralci pišejo

Zadovoljen z našim tiskom

»Katoliški glas« mi je všeč, ker mi odpira življenje Slovencev na Primorskem, kar prej kot Ljubljančan sploh nisem poznal. Žal bi mi bilo le, če bi list zaradi česar koli prenehal izhajati. In naslov naj kar ostane kot je; jaz bi besedo »katoliški« v naslovu napisal enako debelo kot »Glas«. S svoje strani bi si želel več člankov, ki bi razkrinkavali in v pravi luči prikazovali komunizem in moreče stanje, ki ga le-ta povzroča v ljudeh. Le žal, da vašega lista ljudje iz Slovenije ne morejo dobiti v roke! Lani ste prešli brez besed nevšečnost, ki so je bili deležni slovenski romarji v Lurd, pa bi bilo prav, da bi to nestrpnost slovenskih oblasti ožigosali.

Knjige Goriške Mohorjeve družbe so me pritegnile. Koledar je zelo zanimiv, neprimerno boljši od celovškega in celjskega. Slednji je povrh še — kot vedno — režimsko pobarvan. Te stvari me, odkar živim v tujini, še posebej motijo. Spomini »Internatitis« me spominjajo na mojo vojaščino, ki sem jo služil v Jugoslaviji. Strinjam se s pisateljivimi ugotovitvami o naših južnih bratih.

In še beseda o »Zborniku Svobodne Slovenije 1971-72«! Je na ravni vseh dosedanjih in me je močno razveselil. Prispevki so take vrste, da jih je treba brati počasi in s premislekom, pa branje tudi ponoviti. Žal so se pri izdajanju tako pomembnega dela znašli v zamudi. Vprašujem se, če je to že začetek konca. Rod, ki sedaj raste v Argentini, tega najbrž ne bo več zmogel. Za to je potrebna velika mera idealizma in zagnanosti. Tega starejši generaciji, ki jo je komunizem poslal v svet, ne manjka. Osebno najbolj cenim vsakokratne prispevke dr. Tineta Debeljaka. (Opomba: na naši upravi je še nekaj izvodov te tako zanimive knjige, ki ima 340 strani velikega formata. Cena 4.500 lir).

J. K., Gradec, Avstrija

V Marijinem domu v ul. Risorta 3 v Trstu bo v **nedeljo 17. marca ob 17.30** ponovitev veseloigre v treh dejanjih

»DVE ŽENI«

Vabimo vse.

JOŽE JURAK

EKUMENSKO POTOVANJE V BOLGARIJO (2)

Niš je bil leta 1809 tudi priča srbski vstaji zoper Turke, ki pa se je za Srbe tragično končala. Srbi so bili premagani in Turki so se maščevali na izredno krut način. Padlim so odsekali glave in jih vzidali v stolp, ki je v turškem jeziku dobil ime Čele-kula ali stolp lobanj. Nad 900 lobanj je bilo tako položenih v steno; danes jih je videti le še nekaj, a dovolj da ob njih obiskovalec zasluti grozovitost turških zavojevalcev in se pokloni spominu junaških srbskih borcev, ki so dali življenja za to, da so kasnejši rodovi bili deležni svobode.

Tudi mi smo se ustavili za hip na tem kraju in se zamislili v kruto preteklost, pa se obenem spomnili, da so Turki dobili kasneje v nacizmu zveste posnemovalce. Mar niso bila njihova taborišča smrti nepretrgana veriga takih Čele-kul? Dokler se bo človek pustil voditi od sovraštva in mu dajal prednost pred ljubeznijo, se bodo Čele-kule vedno znova ponavljale.

PROTI BOLGARSKI MEJI

Iz Niša je do bolgarske meje 76 km. Reka Nišava je pokazala cesti in železnici smer, zato zvesto spremlja eno in drugo. Pri tem si je morala utreti pot skozi hribovit svet. Nastala je slovita Sičevačka klisura (soteska), skozi katero sedaj družno hitijo reka, železna in asfaltirana cesta.

Onstran klisure se začenja Pirotska pokrajina, ki jo je Jugoslavija dobila šele po prvi svetovni vojni kot nagrado, ker se je Srbija borila na strani antantnih sil (Anglije, Francije in ZDA). Bolgarija je bila tako v prvi kot v drugi vojni obakrat na nemški strani, čeprav je narod vedno simpatiziral z Rusi. Politične odločitve so namreč sprejemali kralji, ki pa so bili nemškega porekla. Ni čuda, da se zato monarhija v Bolgariji ni nikdar priljubila in za njo tudi nihče ne žaluje.

Zadnje mesto na jugoslovanski strani je nekdanji Caribrod, ki se sedaj imenuje Dimitrovgrad. Georgi (Jurij) Dimitrov (1882-1949) je bil znan bolgarski revolucionar, v letih 1935 do 1943 glavni tajnik Kominterne (ko jo je Stalin na ljubo zapadnim zaveznikom navidezno razpustil) v Moskvi, 22 let kot pregnanec v tujini in prvi predsednik komunistične vlade, ki je nasledila odpravljeno monarhijo po prihodu sovjetskih čet v septembru 1944 na bolgarsko ozemlje.

Georgi Dimitrov se je skupaj s Titom navduševal za veliko jugo-bolgarsko zvezno državo. Komaj pa je bil načrt objavljen, je dal Stalin veto na ta načrt. Zbal se je, da bi na Balkanu nastala mogočna slovanska država, ki bi ne bila dovolj pokorna Moskvi. Dimitrov je moral svojo namero preklicati. Bil je poklican v Moskvo, rekli so na zdravljenje. Tam je 2. julija 1949 umrl.

V šestih dneh in nočeh so nato v Sofiji zgradili mavzolej (grobnico) za Dimitrova. Prof. Zbarskij, ki je že balzamiral Leninovo truplo, je to storil tudi z Dimitrovim. Sedaj torej počiva ta prekaljeni revolucionar sredi Sofije, pred vrati grobnice pa nepremično stojita noč in dan dva gardista v uniformi 19. stoletja. Tako zelo sta pri miru, da dajeta vtis izklesanih kipov.

Tito svojega prijatelja Dimitrova ni mogel pozabiti. Stalinova spletka ga je še bolj prepričala v spoznanju, da Stalinu ni za samostojen razvoj socialističnih držav, temveč le za njih gospodarsko izkoriščanje, zato je začel misliti na odmik od Moskve. V spomin na Dimitrova pa je bilo mesto Caribrod preimenovano v Dimitrovgrad.

TURISTI SO DOBRODOŠLI

Bolgarija je bila prva leta po zadnji svetovni vojni kot vse države komunističnega bloka vase zaprta država. V turizmu je videla nevarnost za svoj politično-družabni sistem. Prelomno leto je bilo 1956. Tedaj se je Bolgarija odločila za odprtje svojih meja. Sprva negotovo potem pa vedno v večjem obsegu se je začel uveljavljati turizem. Leta 1965 je bil prekoračen prvi milijon, leta 1970 že drugi tujih obiskovalcev na leto.

Priti v Bolgarijo res ni težko, saj se vse obmejne formalnosti izvršijo kar na meji. Treba je imeti le veljaven potni list, izpolniti formular in že dobiš žig v potni list, ki daje turistu pravico bivanja do dveh mesecev v Bolgariji.

Z denarjem tudi ni težav, samo da imaš tujo valuto. Denarna enota je lev, množina leva, ki je razdeljen na sto stotink. Z ozirom na ameriški dolar je dva leva na en dolar; uradni kurz za liro je bil lani v jeseni 320 lir za en lev; pri Bolaffiju v Trstu pa si en lev lahko kupil za 250 lir. Seveda pa uradno ni dovoljeno vnašati levov v Bolgarijo iz tujine. To smo vedeli tudi mi in bili temu primerno previdni.

Na meji nas je pozdravila bolgarska zastava, ki je belo-zeleno-rdeča. Nima rdeče zvezde kot jugoslovanska, temveč nosi na sebi grb, ki sestoji iz med žitnimi snopi stoječega medveda, spodaj pa je napis 9. IX. 1944, kar spominja na prihod sovjetskih čet na bolgarsko ozemlje. Prijateljstvo s Sovjetsko zvezo je sploh pogostno poudarjeno; povsod je videti napise o večni »družbi«. Malo nenavadno je to zvenelo za nas, dokler nismo zvedeli, da pomeni družba prijateljstvo.

(Drugič naprej)

Občni zbor Zveze slovenske katoliške prosvete

V mali dvorani Katoliškega doma v Gorici je bil pretekli ponedeljek 11. marca vsakoletni občni zbor Zveze slovenske katoliške prosvete, ki je krovna organizacija katoliško usmerjenih društev, organizacij in zborov na Goriškem. Udeležilo se ga je lepo število zastopnikov teh združenj. Prisotna sta bila tudi deželni svetovalec dr. Drago Štoka in pokrajinska odbornica Marija Ferletičeva, Slovenska prosvetna zveza iz Gorice pa je poslala pozdravno pismo.

Izčrpno predsedniško poročilo je podal dr. Kazimir Humar, ki se je dotaknil tudi problema sodelovanja na kulturnem področju z matično državo; tajniško poročilo je prebral prof. Silvan Kerševan, blagajniško pa dr. Marija Češčut. Sledila so poročila včlanjenih združenj. Iz njih je bilo razvidno, da je povsod bilo mnogo zavzetosti za kulturno-prosvetno delovanje in da je bilo dobre volje na pretek. Zato je bil tudi obračun dela nadvse spodbuden.

Pri volitvah je bil soglasno ponovno izvoljen za predsednika dr. Kazimir Humar. Brez njega bi gotovo Zveza ne bila tako dejavna in tudi ne tako raznolika v svojih nastopih. Mogočen aplavz ob izvolitvi je pričal, da se vsi prisotni zavedajo, kaj imajo v tako dinamičnem in podjetnem predsedniku in da so mu za vse opravljeno delo zelo hvaležni.

Občni zbor je tudi sklenil poslati protestno pismo zaradi prepovedi pošolskega pouka v slovenščini v Terski dolini in izrazil zahtevo po uvedbi slovenskih oddaj na italijanski televiziji.

V eni prihodnjih številk bo naš list objavil poročila o delovanju združenj, ki so vključena v Zvezo in programsko poročilo njenega predsednika.

PANTOMIM
Andrés Valdés

bo nastopil

v torek 19. marca ob 16. uri v Katoliškem domu v Gorici;

istega dne ob 19.30 v župnijski dvorani v Štandrežu;

v sredo 20. marca ob 20. uri v župnijski dvorani v Doberdobu.

Uspelo gostovanje v Verdiju

Mirno lahko zapišemo, da so v četrtek 7. marca vsi, ki so prišli v gledališče Verdi v Gorici gledat komedijo »Božič pri Cupiellovih« v priredbi Slovenskega stalnega gledališča iz Trsta, prišli na svoj račun in zadovoljni zapuščali dvorano, saj so bili deležni velikega duhovnega užitka. Lahko so se tudi nasmejali, a v prvi vrsti so doživljali človečansko razumevanje za stisko malega človeka, ki ga je avtor Eduardo De Filippo tako mojstrsko razvil ob primeru skromne in revne neapeljske družine, katere stanovanje samó raztrgana zavesa loči od ulice.

Jožko Lukež (Luka Cupiello) je bil izboren nosilec glavne vloge, ob njem pa so še blesteli njegova žena Concetta (Zlata Radoškova), hčerka Ninuccia (Lidija Kozlovičeva), sin Nennillo (Livij Bogatec) in izredno dovršeni Silvij Kobal v vlogi Lukovega brata Pasqualina. Režiser Jože Babič je znal dati igri enotnost in napolitanski čar. Zelo sočen prevod je oskrbela Lelja Reharjeva. Imela je težko nalogo presaditi napolitansko narečje v slovenski knjižni jezik, kar je vedno povezano s precejšnjimi težavami. Ko ne bi bilo silne razlike, ki ločuje neapeljski svet od slovenskega, bi se bilo morda vodstvo gledališča odločilo za presaditev v kako naše slovensko narečje. Tako pa je menilo, da je bolje ostati pri knjižnem jeziku, čeprav je v njem vedno nekaj okostenelega, strogo začrtanega in s pravili omejenega.

S to predstavo je SSG napravilo en korak naprej v osvajanju svojih abonentov, da bodo tudi vnaprej z veselim pričakovanjem hiteli na njegove predstave. Prav je, da smo spoznali svet, kot ga prikazuje E. De Filippo. Njegovi junaki so igračke okoliščin, nevednosti, revščine in krutih dogodkov, zato niso krivi svojega stanja. Avtor jih odveže od krivde in s tem povabi tudi nas, da skušamo bližnjega razumeti in se v njega vživeti. To ni samo splošno človeško, temveč tudi evangeljsko. Zato tudi vedno sodobno.

—ej

SKPD »F. B. SEDEJ« - STEVERJAN

vabi na

AKADEMIJO

ob 20-letnici obnovitve društva, ki bo v **nedeljo 24. marca ob 16.30** v župnijskem domu v Števerjanu. Nastopili bodo: števerjanski mešani zbor, ansambel »Lojze Hlede«, ansambel »Veseli Števerjanci«, otroški zbor, domači oktet, dramska skupina in mešani zbor »L. Bratuž« iz Gorice.

Toplo vabljeni!

Pantomim Andrés Valdés v Gorici

Posebna zvrst gledališke umetnosti je pantomima. V sebi združuje elemente baleta, dramske umetnosti, telovadbe. Pantomim skuša z gibi telesa in izrazom obraza izražati človekov duhovni svet poezije, groze, začudenja.

V Ljubljani predava na Akademiji za gledališče, radio in televizijo priznani mojster pantomime Andrés Valdés. Doma je s Kube. Življenje ga je pa zaneslo vsepovsod po svetu. Bil je v Mehiki, v ZDA, dalj časa v Parizu, Belgiji, Italiji. Od leta 1964 živi v Ljubljani.

V Gorici nismo še imeli priložnosti videti pantomima na odru. Zato se je Zveza slovenske katoliške prosvete odločila, da povabi tega svetovno znanega umetnika na Goriško, da bo tudi tukaj imel nekaj predstav. Prišel bo na praznik sv. Jožefa in bo nastopil ob 16. uri v dvorani Katoliškega doma, zvečer ob 19.30 pa v župnijskem mladinskem domu v Štandrežu. Naslednji dan, v sredo 20. marca bo gostoval v župnijskem mladinskem domu v Doberdobu ob 20. uri.

Opozarjamo na to edinstveno priložnost, da lahko naši ljudje vidijo nekaj povsem novega. Predstave so posebno primerne za mladino, pa tudi odrasli bodo gotovo občudovali mojstra geste in gibov človeškega telesa.

Štandrež

V sredo 6. marca je bila redna seja PD »Štandrež«, na kateri so izvolili nov izvršni odbor, v katerega so bili izvoljeni: za predsednika dr. Damjan Paulin, za tajnico Majda Paulin, za blagajničarko Milenka Zavadlav, za gospodarja Lucijan Krpan, skrb za pevske zbore Igor Paulin, za dramsko dejavnost Božidar Tabaj, za družabnost Viktor Selva.

Novi odbor je nato načel obravnavo o prireditvi Praznika špargljev in sklenil, da se bo ta vršil tudi letos in sicer med 19. majem in 2. junijem. Odbor je določil zastopnike društva, kateri naj razpravljajo o sodelovanju in programu praznovanja z ostalimi štandreškimi društvi.

Po tem sklepu je bilo še govora o bodočem delovanju pevskih zborov in dramskega odseka kot tudi o nastopih na sam Praznik špargljev, nakar se je seja zaključila.

Mirenski Grad

Misijonarji sv. Vincencija na Mirenskem Gradu niso samo obnovili svetišča Žalostne Matere božje, pozidali dom počitka za bolehne in ostarele usmiljenke ter zgradili hišo duhovnih vaj, temveč tudi razvili zelo bogato dejavnost z duhovnimi vajami za duhovnike in za razne laične skupine, s študijskimi tečaji in srečanji, z duhovniško pomočjo, ki jo radi nudijo župnikom ob raznih tridnevnicah in izrednih pobožnostih.

Le prepogostoma pozabljamo, da je svetišče Žalostne Matere božje na Mirenskem Gradu odigralo v prošlih stoletjih zelo važno vlogo pri oblikovanju vernosti našega ljudstva. Bilo je središče češčenja Marije sedem žalosti, pobudnik pobožnosti do križanega Zveličarja, k čemur so veliko prispevale značilne pobožnosti, ki so se odvijale ob »svetih stopnicah« in »Kalvariji«, to je treh križev, vrh griča.

Trenutno živijo na Gradu trije misijonarji. Eden izmed njih, Andrej Lukan, je prejel od svojih predstojnikov nalogo, da se posveča misijonarjenju med primorskimi Slovenci onstran in tostran meje. Na voljo je vsem župnikom, da vodi misijone, duhovne vaje, tridnevne pobožnosti, da mašuje in spoveduje in sploh nudi vsakovrstno duhovno pomoč.

V tem svetem letu bodo tudi naši duhovniki v Italiji prirejali razne jubilejne pobožnosti, tridnevnice, izredna spovedovanja itd. Ako rabijo izvedenega duhovnega pomočnika, ki jim bo v pobudo in učinkovito pomoč, naj se kar obrnejo na predstojništvo na Mirenskem Gradu, ki jim bo rade volje ustreglo.

R. K.

ŠPORT

Odbojka. V soboto je Olympia odigrala v Meranu prvo tekmo povratnega kola prvenstva »D« lige v odbojki. Rezultat 3 : 2 za domačine (15 : 13, 15 : 7, 6 : 15, 5 : 15, 15 : 6).

Tako so Goričani doživeli svoj sedmi zaporedni poraz in to proti ekipi, ki jim je edina podlegla v prvem delu prvenstva. Toda če upoštevamo, da se je ekipa Merana predstavila v mnogo boljši luči na domačih tleh kot v Gorici in da so »plavi« imeli za seboj težko pot 450 km, se nam poraz zdi manj pekoč.

V prvem setu so »plavi «zaigrali bolje od domačitov, toda nekaj slabo ulovljenih žog na nasprotnikov zahrbtni servis jih je spravilo iz ravnotežja. Drugi set so prepričljivo povedli domačini, ki pa so popolnoma odpovedali v tretjem in čertem, ko sta izvrstno delovala napad in blok Olympije. Trudni Merančani pa so v zadnjem nizu zadobili čudežni elan in izvrstno zaigrali. Nasprotno pa so naši preveč popustili, saj so bili skoraj gotovi zmage.

Mislimo, da igralce tako kot poraz boli tudi dejstvo, da jih je v soboto odpotovalo v Meran samo šest, kar je najmanjše število, da lahko nastopajo. To, da so kar štirje standardni igralci ostali doma bolj ali manj neopravičeno učinkuje zelo slabo na moralo ekipe, poleg tega pa je tako vedenje netovariško.

Prihodnjo soboto čaka Olympijo težak nasprotnik: ekipa Marghera, ki je trenutno prva na lestvici. Toda naši obljubljajo, da se bodo zagrizeno borili. Tekma bo ob 18. uri v telovadnici na Kornu.

Olympia se udeležuje tudi »Turnirja prijateljstva«, ki ga organizira ZSŠDI in v katerem nastopajo še Breg, Dom, Bor in Kras. Prejšnji teden so naši odpravili ekipo goriškega Doma z izidom 3 : 2. Ta teden pa igrajo proti Krasu.

V prvenstvu 2. divizije, kjer so ekipe razdeljene v dve skupini, je drugo moštvo Olympije premagalo v Mariano domače istoimensko moštvo s 3 : 0. Za Olympijo so igrali Cotič M., Mačus A., Pavletič O., Špacapan B., Bagon F., Lavrenčič R., Hadrijan, Cotič Š.

ZA KMETOVALCE

Ugodna posojila in prispevki

Zveza neposrednih obdelovalcev sporoča, da imajo vsi kmetovalci, ki so utrpeli škodo na poljskih pridelkih zaradi suše, ki je lani prizadela področja naše dežele, še ves marec čas, da vložijo pri kmečkem sindikatu v ul. Roma 20 v Trstu prošnjo za posojilo in prispevek.

Deželni zakon št. 56/1973 predvideva zelo ugodna posojila in prispevke za kmetovalce, ki so med 1. julijem in 15. septembrom, v dneh najhujše suše, utrpeli več kot 20 odstotno škodo.

Svoj čas je Zveza po več vaseh ocenila povprečno škodo, ki je prizadela kmetovalce, posebno živinorejce in vinogradnike ter posredovala podatke nadzorništvu za kmetijstvo. Že takrat je bilo jasno, da škoda presega v veliki meri mejo 20 %, ki jo danes določa deželni zakon. Zato Zveza priporoča, da se zainteresirani kmetovalci čimprej zglasijo v ulici Roma 20 v Trstu, kjer morejo vložiti prošnjo in prejeti potrebne informacije.

Deželni zakon predvideva na priznani škodi 20 % prispevka na roko in 80 % posojila po nizki, 1 % obrestni meri za dobo 5 let. Prispevek na posojilo lahko kmetovalci namenijo za nakup semen, gnojil, protizajedavskih sredstev, krme, sena, čebulic, za dninarje in druge stroške.

Razumljivo je, da se ta oblika posojila-prispevka v tem trenutku izplača in je zato odveč priporočati kmetovalcem, da se zakona, ki je bil sprejet izrecno za našo deželo, poslužijo. Posebno velja to za živinorejce, ki si bodo lahko nekoliko opomogli od težkih izgub, ki jih imajo pri nakupu krme za živino.

Obenem sporočamo, da je naša Zveza, ki se zaveda, da je bila cena mleka prenizka — celo smešna glede na stalno naraščanje cen goriva, kemičnih gnojil itd. — po dolgih in večkrat ostrih pogajanjih na deželi, pokrajini, trgovinski zbornici in pri prefektu, dosegla povišek cene mleka pri proizvodnji na 140 lir liter + IVA. Žal nam je, da moramo ob tej priložnosti še enkrat ugotoviti, da se je komunistični predstavnik organizacije, ki se hvali, da zastopa in brani pravice kmetovalcev, vzdržal, ko je bilo treba braniti koristi kraških živinorejcev.

„Katoliški glas" v vsako slovensko družino!

RADIO TRST A

Poročila: 7.15 (samo ob delavnikih), 8.15, 11.30 (samo ob delavnikih), 13.15, 14.15, 17,15 (samo ob delavnikih), 20.15 in 23.15.

Dejstva in mnenja: 14.30 (samo ob delavnikih).

Šport: (dnevno) ob 20.00 uri.

Spored od 17. do 23. marca 1974

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 11.15 Mladinski oder: »V Telebaniji«. 12.00 Nabožna glasba. 12.15 Vera in naš čas. 12.30 Nepozabne melodije. 13.00 Kdo, kdaj, zakaj... 15.45 Revija solistov. 16.30 Šport in glasba. 17.30 »Poraz«. Drama. 18.15 Nedeljski koncert. 20.30 Sedem dni v svetu. 20.45 Pratika. 22.10 Sodobna glasba. 22.30 Poje D. Modugno.

Ponedeljek: 11.40 Radio za šole. 12.00 Opoldne z vami. 14.30 Pregled slov. tiska v Italiji. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Radio za šole. 18.50 Glas in orkester. 19.20 Odvetnik za vsakogar. 20.35 Slovenski razgledi. 22.15 Pesmi brez besed.

Torek: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 9.45 Komorna glasba. 10.15 Praznična matineja. 11.15 Mladinski oder: »Bogdanova zmaga«. 11.35 Pratika. 12.50 Filmska glasba. 15.45 A. Solženicin: »Jelen in lepa taboriščnica«. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.30 Komorni koncert. 19.10 Revija »Most«. 19.25 Za najmlajše. 20.35 M. Musorgski: »Hovanščina«, opera. 21.55 Nežno in tiho.

Sreda: 11.40 Radio za šole. 12.00 Opoldne z vami. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Radio za šole. 18.50 Koncert. 19.10 Higiena in zdravje. 19.20 Zbori in folklora. 20.35 Simfonični koncert. 21.25 Za vašo knjižno polico. 21.40 Klasiki ameriške lahke glasbe.

Četrtek: 11.35 Slovenski razgledi. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Umetniki in občinstvo. 19.10 Spomin na Jakoba Ukmarja. 19.30 Za najmlajše. 20.35 »Zakopani Prometej«. Farsa. 22.25 Južnoameriški ritmi.

Petek: 11.40 Radio za šole. 12.00 Opoldne z vami. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Radio za šole. 18.50 Sodobni ital. skladatelji. 19.10 Srečko Kosovel. 20.35 Delo in gospodarstvo. 20.50 Koncert. 21.20 V plesnem koraku. 22.05 Glasba v noč.

Sobota: 11.35 Poslušajmo spet. 15.45 Avtoradio. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Koncertisti naše dežele. 19.10 Družinski obzornik. 19.25 Revija zborovskega petja. 20.35 Teden v Italiji. 20.50 »Odskočna deska«. 21.30 Vaše popevke. 22.30 Sprostitev ob glasbi.

Slovenski barvni film

»CVETJE V JESENI«

bodo predvajali

v nedeljo 17. marca ob 16. uri v Katoliškem domu v Gorici;

istega dne ob 19.30 v župnijskem domu v Štandrežu;

na praznik sv. Jožefa ob 17. uri v župnijskem domu v Doberdobu.

★

LJUBLJANSKA TV

Spored od 17. do 23. marca 1974

Nedelja: 8.45 Vojna in mir. 9.30 Smučarski skoki v Planici. 18.20 Najhitrejši revolveraš. 20.40 »V registraturi«. 21.40 Mongolija - Zmaga nad smrtjo.

Ponedeljek: 17.40 Kljukčeve dogodivščine. 18.25 Enciklopedija živali. 20.35 »Pesek«, drama. 21.20 Kulturne diagonale.

Torek: 17.50 Doktorska pravljica. 18.35 Koncert glasbene mladine Slovenije. 19.00 Starost in staranje. 19.20 Nemi film. 21.40 »Sam med volkovi«.

Sreda: 17.40 Otroški film. 18.25 Na sedmi stezi. 19.00 Vaš šlager sezone. 20.35 »Izvedenci« - film.

Četrtek: 17.35 »Mladost na stopnicah«. 18.25 Bernstein predstavlja. 20.40 Hokej na ledu: Jugoslavija : Avstrija.

Petek: 18.25 Kvartet Ledina in trio Nika Zajca. 18.55 Cesta in mi. 19.10 Nalezljive bolezni. 20.45 Film. 21.15 Hokej Jugoslavija : ZDA.

Sobota: 16.25 Zlata leta avtomobilizma. 17.30 Nogomet Hajduk : Čelik. 20.30 Pred festivalom Pesem Evrovizije 74. 21.05 Pravnuki. 21.30 Cannon.

★

Hišno pomočnico išče družina z dvema otrokoma. Dobra oskrba, plača 100.000 lir. Naslov: Dubini Uberto, 22053 Lecco, via Tubi 12. Za podrobnejša pojasnila kličite telef. št. 82663 - Gorica.

OBVESTILA

PRVI NASTOP v okviru pevske revije »Primorska poje 1974« bo to soboto 16. marca ob 20. uri v tržaškem Kulturnem domu. Od zamejskih pevskih zborov bodo nastopili »Fantje izpod Grmade«, Devin, moški zbor »Valentin Vodnik« iz Doline, moški zbor »Vasilij Mirk«, Prosek-Kontovel, mešani zbor »Jacobus Gallus«, Trst in mešani zbor »Lojze Bratuž« iz Gorice. Slednji bo pod vodstvom prof. Stanka Jericija zapel tri pesmi: Jacobus Gallus, Confirma hoc Deus; Alojz Srebotnjak, Iz rosnega mraka in Ignacij Ota, Soudaška.

Sedmi abonmajski koncert Glasbene Matice-Trst bo v petek 15. marca ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu. Na sporedu so dela A. Corellija, Bacha, Mozarta in Boccherinija.

Izlet na sneg na Veliko Planino pri Kamniku priredi Slomškov dom v Bazovici na praznik sv Jožefa 19. marca. Pojasnila na tel. 226117.

Novi oltar v župni cerkvi v Bazovici bo posvetil tržaški nadškof msgr. Santin v nedeljo 31. marca ob 16. uri.

Širite „Katoliški glas"

DAROVI

Namesto cvetja na grob sestrični Karli de Reya darujeta E. in N. Prinčič po 2.500 lir za Alojzijevišče in Zavod sv. Družine.

Za Slomškov dom: Marija Ražem 5.000, ob zlati poroki Anton in Ana Bacci iz Padrič 10.000, Aleksandra Leonardis iz Trsta v počastitev pok. svojcev 10.000, v spomin pok. očeta Avguština sin Avguštin 3.000, Mirošič 1.000 lir.

Za ogrevanje cerkve v Bazovici: Marija Ražem 5.000, N. N. 5.000, N. N. iz Gropade 1.500, Franc Križmančič 4.000, družina Zudenigo iz Drage 10.000 lir.

Za novi oltar v Bazovici: iz Gropade: Marija Grgič 5.000, Justa Grgič 2.000, Slavec-Milkovič 10.000, Stranščak 5.000, Marija Kalc 2.000; od Sv. Ivana: N. N. 10.000, Pierina Seražin 5.000, Marija Živic ob drugi obletnici smrti moža Ivana 5.000, Dora Živic v spomin na pok. očeta 5.000, Marija Grazia 2.500; iz Trsta: ga. Probst 4.000; iz Padrič: Oskar Grgič v spomin pok. strica Ivana 10.000, Marija Ražem por. Grgič 10.000, ob zlati poroki Anton in Ana Bacci 10.000, ob smrti moža Avguština žena Ivanka 15.000; iz Bazovice: Pina Marc 5.000, N. N. 2.500, Ema Križmančič 10.000, Zofka Križmančič 2.000; Mirko Bizjak iz Johannesburga 5.000 lir.

Za cerkev na Ferlugah: Olga Piščanc 10.000; družina dr. Bastiani in Frau Tudor v spomin pok. Marije Tudor 20.000 lir.

Za popravilo orgel na Opčinah: msgr. Natal Silvani 10.000; sestrična Marija v spomin pok. Pepke Sosič 5.000 lir.

Za cerkev na Opčinah: Vremec Marija v spomin moža Alojza 5.000; Škerlavaj Lojzka 2.500, družina Vidau 8.000; družina Gambarini 20.000; Pauli Paolo 10.000; N. N. 7.000; družina Cergol 1.000; Marija in Ivanka 5.000; Pahor Jakomina 1.000; msgr. Natal Silvani, 10.000; razni 7.835 lir.

Nabirka za Marijanišče: Elizabeta Mozetič, Barkovlje, 1.000; msgr. Natal Silvani 10.000 lir.

Za katoliški tisk: Elizabeta Mozetič, Barkovlje 2.000 lir.

Za slovenske misijonarje: N. N., Barkovlje 10.000 lir.

Nastop primorskih zborov s tostran in onstran meje

»PRIMORSKA POJE 1974«

bo po sledečem redu:

Trst, Kulturni dom, sobota 16. marca ob 20. uri;

Vipava, nedelja 17 marca ob 16. uri;

Gorica, gledališče Verdi, četrtek 21. marca ob 20. uri;

Dobrovo (goriška Brda), nedelja 24. marca ob 16. uri;

Ilirska Bistrica, sobota 30. marca ob 20. uri;

Divača, nedelja 31. marca ob 16. uri;

Kobarid, sobota 6. aprila ob 20. uri.

Prireditelja: Slovenska prosvetna zveza in Združenje pevskih zborov Primorske.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski 70 lir, osmrtnice 100 lir, k temu dodati 12 % davek IVA.

Odgovorni urednik: *msgr. dr. Fr. Močnik*
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo